

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Den 28de Mai i Danske Samfund

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 17. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1841_700-txt-shoot-idm481/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Dannelse er vort store Savn, som vi, om Fædre-
nelandets Selvhaandighed og Lykke er os siar, med
forenede Kræfter, maaske stræde, snarest mueligt at af-
hjælpe.

Hvad jeg kalder en Kongelig og Føkkelig,
Dansk Højskole, aaben for hele Landets Ungdom,
hvor de opvakte Hoveder af alle Stænder, som har
Hjerte for hvad der er ægte Dansk, kan faae Kund-
skab derom og ledes til Forstand derpaa, til et lyst
Overblik af hvad der er Følset eiendommeligt og Ri-
get tjenligt, og til et fortroligt Bekendtskab med vort
jævne, men dybe og delige Modersmaal, det er da hvad
Kong Christian den Tittende kan giere sig faa
udødelig som Danmarks bedste Konger ved at opret-
te, og det er tillige Noget, jeg kan see, ligesaa Kong
Baldemars Dage, da vort gamle Folkeraad for-
stammede, er vidunderlig forberedt i Sore, saa vort
ny Folkeraads Dyrrelse er mig dobbelt glædelig, fordi
det aabenbar kræver en føkkelig Dannelse, vi ikke
blot som Danske Borgere men som Danske Mennesker
høilig trænge til, naar vi ikke, trods herlige Anlæg
og en ligesaa daadfuld som ælskelig Fortid, skal ende
med at blive Kuller paa den store Folke-Table!

Harde nu vort forjete Folkeraad blot havt en
saa levende Følelse af Danmarks store Savn, og saa
siakt et Mod til at trods lærde Fordomme, at Det
havde udbedt sig en saadan Kongelig Dansk Højskole
af Majestæten, da er jeg vis paa, den allerede nu

vilde rejst sig som et herligt Mindemærke om Kongens
og Folkets glædelige Enighed, og som det lykkelige
Bærjel for Storværket til Danmarks Gode og Bedste,
som deres forenede Bestræbelser, under Himlens Gunst,
skal udrette; men det var meget forlangt, det var vel
umueligt, og skøndt Udfigterne nu kan synes lange,
da Enkelmandens Stemme i saa vanskelig en Sag
sædvanlig længe overhøres, saa vare det dog endnu
længere fra mig at tie, hvor det glæder Liv eller Død
for et ælskligt Folk, glæder Danmarks indvortes
Tilintetgierelse, hvoraf den Udvores med Nød-
vendighed vil følge, eller Danmarks Dypkom-
string til det lykkeligste Land under Solen! For mit
store Haab om Danmark blev jeg længe beleet, velan,
ved mit faste Haab om Danmark vil jeg stræde at
blive berømt! At al min Tale om føkkelig Dannelse
og en Dansk Højskole ligger latterlig for dem, der
troer, at uden Latin kan man maafee nok til Nød
blive følig, men umuelig blive et oplyst og dannet
Menneske, det er vistnok en føggelig Sag, men slet
ikke naturligt i Danmark, og slude jeg da ikke haas-
be, at Naturen dog tilsidst vil gaas over Dytug-
telsen, den naturlige Siarlighed, Dannemand og de
Gud ske Lov! dog endnu ulatiniserede Dannelvin-
der med Rette har til deres Eget, seire over den dels
indprævede og dels indpryggede Dvertro paa det Frem-
medes og siar Latinens Guddommelighed! Skulde
jeg maafee tænke, at det Danske Hoved var alt for
grædet til at begribe, at ligesom det ikke er i Rom,

men kun her hjemme, vi kan see, hvor delig Danmark er „Luft af Volgen blaa,“ saaledes er det heller ikke af Roms, men af Danmarks Historie, vi kan lære hvad der tjener Danmark bedst, er det ikke de Latinske Classiker, men os selv, vi maae spørge om, hvad Danske Folk har Trang og Lyst og Nemme til, er det ikke Cicero, trods al hans Veltalenhed, men kun egne Dannede og Dannede kvinder, som kan sige os, hvordan vi maae soe vore Ord, naar vi vil tale dem tilpas og tilrette, som forstaae kun Dansk, og endelig begribe, at Livet er ikke til for Bogernes, men Bøger og alt Andet kun til for Livets Skyld? Er ikke meget mere disse Sandheder saa jævne og indlysende, at et langt flertal begavede Folk end mine Landsmand, saasnart de vovede at see til den af de Lærde forbudne Side, strax maatte finde dem soleklare, og har da Danmarks Fiender aldrig felt, at ogsaa paa Stetten vorer Modet naar Fædrelandet trues og Moderemaal haanes?

Med Rette luer derfor Haabet op hos mig hver Gang jeg taler om Fædrelandet, Dets kongelige Folk og Dets folkelige Konger, Dets herlige Minder, Dets jævne Delighed og Dets vidunderlige Lykke, der selv udenlands blev til et Ordspog og kan da vist her hjemme aldrig blive til et Uventyr! Jeg lader mig ikke forstyrre i min Glæde enten over Folkeraadets Dyretelse, over Kampesvisen i vort lille Danske Samfund, over Mødet idag, eller over Noget, der tyder hen paa Danskhedens Gjenfødsel under en lykkelig

